

Vergaderjaar 2003–2004

29 200

Nota over de toestand van 's Rijks Financiën

Nr. 56

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 juli 2004

Verlaging van de administratievelastendruk voor het bedrijfsleven is een belangrijke doelstelling van het huidige kabinet. Daarnaast is het zinvol ook van tijd tot tijd na te gaan of de bedrijfs- en beleidsvoering binnen het rijk niet onnodig extra wordt belast door administratieve bepalingen in de relevante regelgeving. Daartoe is vorig jaar de actie *Meer eenvoud, Meer focus* gestart. In dat kader wordt alle comptabele regelgeving bezien op nut, noodzaak, actualiteit en mogelijkheden tot deregulering (beperking en waar mogelijk afschaffing). Op deze wijze kan – ook voor de departementen – tot een administratievelastendruk-verlaging worden gekomen.

Een van de regelingen die voor deregulering in aanmerking komt, leg ik hierbij vooraf aan u voor. Het betreft de zogenaamde *Vier-twaalfde-regeling*.

De *Vier-twaalfde-regeling* is in de praktijk van de afgelopen decennia een beleidsarme, maar vooral ook een bureaucratische regeling gebleken. De regeling – gebaseerd op artikel 23 van de CW 2001 – houdt in dat in het nieuwe begrotingsjaar, zolang de begroting nog niet door de beide kamers van de Staten-Generaal is vastgesteld, de regering slechts kan beschikken over 4/12-de deel van de verplichtingenbedragen die op de overeenkomstige begrotings-artikelen in het voorafgaande jaar waren gevoteerd. Mocht dit 4/12-de deel niet voldoende zijn, dan kunnen de vakministers bij mij als Minister van Financiën een verzoek indienen om meer dan 4/12-de deel van het «oude» verplichtingenbudget te mogen besteden.

Daartoe moeten vóór de aanvang van elk kwartaal – zolang een begroting nog niet door de Staten-Generaal is vastgesteld – de departementen een (model)formulier invullen ter bepaling van de verwachte overschrijding van het 4/12-de deel per begrotingsartikel. Door mede-ondertekening van het formulier kan ik als Minister van Financiën daaraan mijn medewerking verlenen. Van de aldus geaccordeerde formulieren wordt een exemplaar naar onder andere de Algemene Rekenkamer en naar de Eerste en de Tweede Kamer gestuurd.

De praktijk van de laatste jaren is, dat de Tweede Kamer het merendeel van de begrotingen vóór het Kerstreces behandelt en/of vaststelt, maar dat de Eerste Kamer voor de (formele) begrotingsvaststelling de periode tot 1 mei van het lopende begrotingsjaar nodig heeft. Toepassing van de *Vier-twaalfde-regeling* is dus nog steeds aan de orde.

De achterliggende gedachte achter deze regeling is om enerzijds het budgetrecht van beide kamers – en in de praktijk met name van de Eerste Kamer – geen geweld aan te doen en om anderzijds een formele voorziening te hebben om in het belang van het Rijk – waartoe mede gerekend het gaande houden van de dienst van een departement – de noodzakelijke verplichtingen te kunnen aangaan. Immers, als op 1 januari een begroting nog niet is vastgesteld, zijn de daarin opgenomen bedragen (verplichtingen en kas) nog niet geautoriseerd en is er in staatsrechtelijk opzicht geen voldoende basis om verplichtingen aan te gaan en kasuitgaven te verrichten. De *Vier-twaalfde-regeling* biedt de formele basis om toch na 1 januari de nodige bestedingen te doen.

De *Vier-twaalfde-regeling* – die voor het proces van begrotingsvoorbereiding en begrotingsuitvoering in budgettair opzicht feitelijk geen betekenis heeft – wordt door de departementen administratief als erg belastend ervaren. In de praktijk wordt de instemming door de Minister van Financiën, na een administratief-rekenkundige controle, zonder meer verleend; leidend zijn namelijk de eerdere afspraken in het kader van de begrotingsvoorbereiding die tussen Financiën en de vakdepartementen over de nieuwe begroting zijn gemaakt en die afspraken liggen budgettair in de ontwerpbegroting en niet in de (formulieren van de) *Vier-twaalfde-regeling* vast.

Om tegemoet te komen aan de bezwaren die aan de regeling kleven, ben ik voornemens om met ingang van de begroting 2005 artikel 23 CW 2001 zodanig toe te passen dat, zonder het budgetrecht van de Staten-Generaal op een of andere wijze te wijzigen, de administratieve lasten van de regeling aanzienlijk kunnen worden beperkt. Daartoe overweeg ik om via een standaardverzoek (te ondertekenen namens de vakminister) annex standaardantwoord (te ondertekenen namens mij als Minister van Financiën) in algemene zin toestemming te verlenen om in het belang van het Rijk, zolang de nieuwe begroting nog niet is vastgesteld, per begrotingsartikel meer dan 4/12de deel van het verplichtingenbedrag uit de voorafgaande begroting te mogen uitgeven. Vanzelfsprekend dienen de in de ontwerp-begroting opgenomen verplichtingenbedragen als maxima te worden gerespecteerd. Een specificatie van de bedragen en een motivering van de noodzakelijke overschrijding per begrotingsartikel kan daarbij in het algemeen achterwege blijven. Dit leidt tot een administratieve-lastenvermindering bij de departementen.

Wel zal worden voorzien in een uitzonderingsprocedure op grond waarvan de vakministers voor enig jaar toch de thans gebruikelijke, gespecificeerde informatie zullen dienen te overleggen als de Eerste of de Tweede Kamer te kennen geeft die informatie te willen ontvangen.

Gelet op de achtergrond van de regeling – een regeling mede ter bescherming van het budgetrecht van de Staten-Generaal – hecht ik eraan u mijn voornemen voor de nieuwe toepassing van artikel 23 met ingang van de begroting 2005 bij deze kenbaar te maken. Ik meen hiermee het belang van uw Kamer en het belang van de departementen ten aanzien van een beperking van administratieve lasten op een evenwichtige wijze te behartigen.

Een brief met gelijke strekking zend ik aan de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en aan de president van de Algemene Rekenkamer.

De Minister van Financiën,
G. Zalm